

अनिर्णयं विज्ञातं दायाद्यमिव धार्यते । दृष्ट्वा दस्तपो नाम तपो हि स्थावरं कृतं । ११९९०
गुणैः कर्माभिनिर्वृत्तिर्गुणस्तथेन कर्मणा । आशीस्तु पुरुषं दृष्ट्वा देशकालानुवर्तिनी ।
युगे युगे यथाकालमृषिभिः समुदाहृता । इह धर्मार्थकामानां देवानाञ्च प्रतिक्रिया ।
आशिषश्च शुभाः पुण्यास्तथा चायुर्गुणे युगे ।

तथा युगानां परिवर्त्तनानि चिरप्रवृत्तानि विधिस्वभावात् । क्षणं न संतिष्ठति जीवलोकः क्षयोदयाभ्यां परिवर्त्तमानः ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि चतुर्नवत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १६४ ॥

॥ सौतिरुवाच ॥ इत्येवमाश्वासयतो राजानं जनमेजयं । अतोतानागतं वाक्यमृषेः परिषदा श्रुतं । ११९९५

अमृतस्यैव संवादः प्रभा चन्द्रमसो यथा । अतर्पयत तच्छ्रोत्रं महर्षेर्व्याज्जयो रसः ।

धर्मकामार्थसंयुक्तं करुणं वीरहर्षणं । रमणीयं तदाख्यानं कृत्स्नं परिषदा श्रुतं ।

केचिदश्रूणि मुमुक्षुः श्रुत्वा दध्युस्तथा परे । इतिहासं तमृषिणा पाराशर्येण दर्शितं ।

सदस्थान् सोऽभ्यनुज्ञाय कृत्वा चापि प्रदर्शितं । पुनर्द्रव्याम इत्युक्त्वा जगाम भगवानृषिः ।

अनुजग्मुस्ततः सर्वे व्रजन्तमृषिसत्तमं । लोके प्रवदतां श्रेष्ठं ये विशिष्टास्तपोधनाः । ११९९०

याते भगवति व्यासे विप्राः सह महर्षिभिः । ऋत्विजः पार्थिवाश्चैव प्रतिजग्मुर्यथागतं ।

पन्नगानां सुघोराणां कृत्वा तां वैरघातनां । जगाम रोषमुत्सृज्य राजा विषमिवोरगः ।

होत्राग्निदीपशिरसं परिचाय च तत्तर्कं । आस्तोकोऽप्याश्रमपदं जगाम सहसा मुनिः ।

राजाऽपि हास्तिनपुरं विवेश स्वजनावृतः । अन्वशासच्च मुदितस्तदा प्रमुदिताः प्रजाः ।

कस्यचित्तथ कालस्य स राजा जनमेजयः । दीक्षितो वाजिमेधाय विधिवद्भूरिदर्शितः । ११९९५

संज्ञप्तमथ तस्याथ देवी काश्या वपुष्टमा । संविवेशोपसंगम्य विधिदृष्टेन कर्मणा ।

तां तु सर्वानवद्याङ्गीञ्चकमे वासवस्तदा । संज्ञप्तमथमाविश्य तथा मिश्रीवभूव सः ।

तस्मिन् विकारे जनिते विदित्वा तत्तत्तस्य तत् । असंज्ञप्तोऽयमथस्ते ध्वंसेत्यध्वर्युमब्रवीत् ।

अध्वर्युर्ज्ञानसम्पन्नस्तदिन्द्रस्य विचेष्टितं । कथयामास राजर्षेः शशाप स पुरन्दरं ।

॥ जनमेजय उवाच ॥ यद्यस्ति मे यज्ञफलं तपो वा रक्षतः प्रजाः । फलेन तेन सर्वेण ब्रवीमि श्रूयतामिदं । ११९९०

अद्यप्रभृति देवेन्द्रमजितेन्द्रियमस्थिरं । क्षत्रिया वाजिमेधेन न यक्ष्यन्तीति शैलक ।

ऋत्विजश्चाब्रवीत् क्रुद्धः स राजा जनमेजयः । दौर्बल्यं भवतामेतद्यदयं धर्षितः क्रतुः ।

विषये मे न वस्तथं गच्छेत् सह बान्धवैः । इत्युक्त्वास्तत्यजुर्विप्रास्तं नृपं जातमन्यवः ।

अमर्षादन्वशासच्च पत्नीशालागताः स्त्रियः । राजा परमधर्मज्ञस्तामसो जनमेजयः ।

असतीं वपुष्टमाञ्चैव निर्यातयत मे गृहात् । यथा मे चरणौ मूर्द्ध्नि पातितौ रेणुगुण्डितौ । ११९९५

शौटीर्थं मे यथा भग्नं यशो मानस्य दूषितः । नैतां द्रष्टुमपीच्छामि परिक्षिष्टाभिव स्रजं ।

न स्वादु सोऽश्राति नरः सुखं स्वपिति वा रहः । अन्वास्ते यः प्रियां भार्यां परेण मृदितामिह ।

एवमुच्चैः प्रभाषन्तं क्रुद्धं पारिचितं नृपं । गन्धर्व्वराजः प्रोवाच विश्वावसुरिदं वचः ।